

PRAVILNIK

O NAČINU ISPITIVANJA I ŽIGOSANJA PREDMETA OD DRAGOCENIH METALA

("Sl. list SRJ", br. 8/95)

Član 1

Ovim pravilnikom propisuje se način ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala (sadržina zahteva, odnosno prijave, metode ispitivanja, oprema za ispitivanje, način žigosanja i mesto utiskivanja žiga).

Član 2

Prijava za ispitivanje predmeta od dragocenih metala sadrži sledeće podatke:

- 1) vrstu, broj i masu predmeta od dragocenih metala;
- 2) poreklo predmeta od dragocenih metala (za uvezene predmete - odgovarajuću ispravu u skladu s propisima kojima se uređuje carina);
- 3) sastav legure;
- 4) firmu, odnosno ime i prezime podnosioca prijave;
- 5) potpis podnosioca prijave;
- 6) datum podnošenja prijave.

Član 3

Zahtev za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocenih metala u poslovnim prostorijama proizvođača ili uvoznika sadrži sledeće podatke:

- 1) firmu i sedište, odnosno ime, prezime i prebivalište podnosioca zahteva;
- 2) vrstu, broj i masu predmeta od dragocenih metala.

Za ispitivanja koja će se vršiti u toku jednog meseca podnosi se jedan zahtev.

Član 4

Predmeti od dragocenih metala podnose se na ispitivanje i žigosanje kao finalni ili polufinalni proizvodi.

Član 5

Predmeti od dragocenih metala izrađeni ručno i predmeti od dragocenih metala izrađeni mašinski ispituju se na isti način.

Član 6

Predmeti od dragocenih metala sastavljeni iz više delova ispituju se tako što se svaki deo ispituje posebno. Ako je veza između pojedinih delova čvrsta (nedeljiva), dovoljno je ispitati samo jedan deo.

Član 7

Predmeti od dragocenih metala mešovite izrade ispituju se tako što se svaki deo ispituje posebno.

Član 8

Predmeti od dragocenih metala koji sadrže mehanički uređaj od nedragocenog metala koji se ne može spolja videti (npr. olovka, sat i dr.) ispituju se rastavljeni.

Član 9

Predmeti od dragocenih metala, prevučeni drugim dragocenim metalom (npr: predmet od srebra prevučen zlatom, predmet od zlata prevučen platinom itd.) ispituju se na način na koji se ispituje dragoceni metal od koga je predmet izrađen.

Član 10

Prevlaka od dragocenog metala na predmetima od nedragocenih metala ne ispituje se.

Član 11

Ispitivanje predmeta od dragocenih metala vrši se:

- 1) vizuelnim pregledom;
- 2) identifikacijom predmeta;
- 3) određivanjem stepena finoće.

Član 12

Vizuelnim pregledom utvrđuje se:

- 1) stanje u kome je predmet od dragocenog metala podnesen na ispitivanje (polufinalni ili finalni, sa eventualnim oštećenjima i dr.);
- 2) da li postoje propisane oznake na predmetima domaće proizvodnje i druge oznake na uvezenim predmetima.

Član 13

Pod identifikacijom predmeta podrazumeva se utvrđivanje od kojih je metala izrađen - od nedragocenih ili dragocenih metala, odnosno od njihovih legura.

Član 14

Stepen finoće predmeta od dragocenih metala utvrđuje se probom na kamenu (približno određivanje) ili kvantitativnom hemijskom analizom.

Član 15

Ispitivanje predmeta od dragocenih metala probom na kamenu vrši se radi raspoznavanja dragocenih metala i njihovih legura i približnog određivanja finoće dragocenih metala.

Probom na kamenu ispituju se predmeti od zlata finoće 585/1000 i 750/1000, predmeti od srebra i predmeti od platine.

Član 16

Oprema za ispitivanje predmeta od dragocenih metala probom na kamenu sastoji se od sledećih delova:

- 1) probnog kamena;
- 2) probne igle;
- 3) probne kiseline;
- 4) sitnog materijala u koji spadaju:
 - a) bočice za probne kiseline;
 - b) kutije za probne igle;
 - v) sredstva za čišćenje probnog kamena.

Član 17

Površina probnog kamena mora da bude brušena bez poliranja, a probne kiseline ne smeju da ostavljaju mrlje niti da rastvaraju kamen.

Član 18

Probna igla mora da bude izrađena u obliku lamele ili štapića od dragocenih metala i zalemljena na bronzanu ili bakarnu dršku. Za svaku finoću dragocenog metala koja se ispituje probom na kamenu postoji posebna probna igla, odnosno serija igala. U seriji određene finoće zastupljene su boje legura koje su u prometu najčešće.

Probne igle moraju da budu vezane u snop.

Izgled i dimenzije probne igle prikazani su na crtežu broj 1, a snop probnih igala na crtežu broj 2.

Član 19

Mineralne kiseline koje se koriste za pravljenje probnih kiselina moraju da budu hemijski čiste.

Član 20

Kvantitativnom hemijskom analizom ispituje se finoća dragocenog metala, odnosno legure jednog ili više dragocenih metala. Za ispitivanje kvantitativnom hemijskom analizom koriste se metode iz čl. 21 do 23 ovog pravilnika.

Član 21

Metodom kupelacije ispituju se:

- 1) zlato;
- 2) predmeti od zlata;
- 3) predmeti od zlata izrađeni kovanjem;
- 4) predmeti od belog zlata;
- 5) predmeti od belog zlata izrađeni kovanjem.

Član 22

Metodom po Gej-Lisaku ili metodom po Volhardu ili potenciometrijski ispituju se:

- 1) srebro;
- 2) predmeti od srebra;
- 3) predmeti od srebra izrađeni kovanjem.

Član 23

Platina i predmeti od platine ispituju se:

- 1) taloženjem sa amonijum-hloridom;
- 2) metodom atomske apsorpcije.

Član 24

Oprema za ispitivanje i žigosanje predmeta od dragocenih metala kvantitativnom hemijskom analizom sastoji se od:

- 1) vage;
- 2) peći za kupelaciju;
- 3) mašine za valjanje lima;
- 4) peščanog kupatila;
- 5) potenciografa;
- 6) atomskog apsorpcionog spektrofotometra;
- 7) laboratorijskog posuđa u koje spadaju:
 - a) posuda za rastvaranje (Kjeldalov sud);

b) birete;

v) pipete;

g) pehar i dr.;

8) sitnog potrošnog materijala u koji spadaju:

a) kupele;

b) lončići za žarenje;

v) nakovanj i čekić i dr.;

9) mašine za žigosanje s pratećim alatom neophodnim za rukovanje tim mašinama;

10) radnog stola od punog drveta čija je površina za rad zaštićena gumom ili plastikom.

Član 25

Ako se ispitivanjem utvrdi da predmeti od dragocenih metala imaju sastav, oznake i finoću propisane Zakonom o kontroli predmeta od dragocenih metala (u daljem tekstu: Zakon), žigosaće se odgovarajućim žigom za stepen finoće.

Predmeti od zlata i srebra izrađeni kovanjem žigošu se na isti način kao i predmeti od zlata, odnosno srebra.

Predmeti od dragocenih metala izrađeni od čvrsto spojenih delova različitih dragocenih metala žigošu se žigom za stepen finoće dragocenog metala koji je najviše zastupljen. Ako je zastupljenost dragocenih metala u tom predmetu podjednaka, svaki deo žigoše se žigom za stepen finoće za odgovarajući dragoceni metal.

Predmeti od dragocenih metala izrađeni od čvrsto spojenih delova istog dragocenog metala žigošu se žigom za najniži stepen finoće za taj dragoceni metal.

Predmeti od dragocenih metala koji sadrže mehanički uređaj od nedragocenog metala koji se ne može spolja videti (olovka, sat i dr.) žigošu se rastavljeni.

Član 26

Na uvezene predmete od dragocenih metala, ako nemaju oznaku finoće propisanu Zakonom, utisnuće se oznaka finoće i oznaka stepena finoće (državni žig).

Član 27

Žig za stepen finoće mora da bude utisnut pored znaka proizvođača i oznake finoće.

Na predmete od dragocenih metala žig se utiskuje na za to propisano mesto označeno u Spisku predmeta na koje se utiskuje žig, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Žig se može staviti i na deo predmeta koji nije označen u spisku iz stava 2 ovog člana ako će na tom delu biti vidljiviji.

Član 28

Područna organizaciona jedinica Saveznog zavoda za mere i dragocene metale (u daljem tekstu: Kontrola) neće ispitivati predmete od dragocenih metala ako prethodno nije podnesena prijava, odnosno zahtev iz čl. 2 i 3 ovog pravilnika.

Ako Kontrola odbije da izvrši ispitivanje predmeta od dragocenih metala, dužna je da o tome odmah pismeno obavesti podnosioca prijave, odnosno zahteva, uz navođenje razloga za odbijanje.

Član 29

Danom stupanja na snagu ovog pravilnika prestaje da važi Pravilnik o načinu ispitivanja i žigosanja predmeta od dragocenih metala ("Službeni list SFRJ", br. 30/82 i 2/88).

Član 30

Ovaj pravilnik stupa na snagu 13. februara 1995. godine.

SPISAK
PREDMETA NA KOJE SE UTISKUJE ŽIG

Boca - žig se utiskuje na grlo i zapušač.

Bokal - žig se utiskuje na ivicu i poklopac.

Broš - žig se utiskuje na unutrašnju stranu glavnog dela, a ako je moguće - i na zatvarač.

Burma - žig se utiskuje sa unutrašnje strane.

Čaša - žig se utiskuje na ivicu, a ako je čaša sa drškom i poklopcem - i na tim delovima.

Četka - žig se utiskuje na donju ivicu.

Češalj - žig se utiskuje na jedan kraj.

Činija - žig se utiskuje na jedan kraj.

Dijadema - žig se utiskuje na jedan kraj.

Drška - žig se utiskuje na unutrašnju stranu ivice.

Držalja - žig se utiskuje na cev.

Dugme (za košulje, bluze, manžetne) - žig se utiskuje sa unutrašnje strane.

Igla - žig se utiskuje sa unutrašnje strane glavnog dela.

Karika - žig se utiskuje na veći deo.

Klešta - žig se utiskuje na jedan kraj, a ako su klešta masivnija, žig se utiskuje i na drugi kraj.

Ključ - žig se utiskuje na gornji kraj.

Kopča - žig se utiskuje na jedan deo (mala kopča) ili na oba dela (velika kopča).

Korice - žig se utiskuje na poleđini stranice ako su korice iz jednog dela, a ako su sastavljene iz više delova, žig se utiskuje na svaki deo.

Korpa - žig se utiskuje na dno i na svaki ukrasni deo (ako ga ima).

Kutija - žig se utiskuje na dno i poklopac, a ako je poklopac iz dva dela, žig se utiskuje na svaki deo. Žig se utiskuje i na bravu i ključ.

Kutija za satove - žig se utiskuje na unutrašnji deo poklopca, na vrat i kariku.

Lanac - žig se utiskuje na jedan kraj, a ako je lanac masivniji, žig se utiskuje na oba kraja. Ako na lancu postoji privezak, i on se žigoše.

Lepeza - žig se utiskuje na svaki kraj glavnog dela. Ako lepeza ima i sporednih delova (karike, lanci, itd.), žig se utiskuje i na sporedne delove.

Lopatice - žig se utiskuje na dršku s unutrašnje strane, a ako je lopatica iz dva komada, žig se utiskuje na svaki komad. Duple drške žigošu se posebno.

Mač - žig se utiskuje na dršku s unutrašnje strane ivice.

Mašice - žig se utiskuje na prelomni deo. Ako mašice imaju dva kraka, žig se utiskuje na svaki krak.

Medaljon - žig se utiskuje na kariku, a ako medaljon ima poklopac, žig se utiskuje na poklopac sa unutrašnje strane.

Naočari - žig se utiskuje između okvira i drške.

Narukvica:

- *filigranska* - ako su delovi lemljeni, žig se utiskuje na zatvarač, a ako nisu lemljeni - na svaki komad;

- *glatka* - žig se utiskuje na zatvarač;

- *šuplja* - žig se utiskuje na svaku polovinu narukvice;

- *okrugli obruč* - žig se utiskuje sa unutrašnje strane;

- *pletana* (u više strukova) - žig se utiskuje na zatvarač;

- *natpisna ploča* - žig se utiskuje s unutrašnje strane blizu ivice.

Naušnica - žig se utiskuje na zatvarač. Svaki privezak se žigoše.

Novac - žig se utiskuje blizu ivice.

Nož - žig se utiskuje na dršku.

Obruč za salвете - žig se utiskuje na ivicu s unutrašnje strane.

Ogledalo - žig se utiskuje na okov, a ako ogledalo ima dršku, žig se utiskuje i na dršku.

Ogrlica - žig se utiskuje na glavni deo, a ako ogrlica ima lanac, žig se utiskuje na zatvarač. Na isti način žig se utiskuje i na ogrlice sastavljene od novca.

Okov za štapove, rogove itd. - žig se utiskuje na ivicu.

Okov za čaše i poklopce - žig se utiskuje na dršku i poklopac.

Okvir - žig se utiskuje na ivicu, a ako je okvir na lancu, žigoše se i kraj lanca.

Orden - žig se utiskuje na glavni deo s unutrašnje strane, kao i na sporedne delove, ako ih orden ima.

Pehar bez stope - žig se utiskuje na ivicu.

Pehar sa stopom - žig se utiskuje na ivicu i stopu.

Pehar sa poklopcem i drškom - žig se utiskuje na poklopac i dršku.

Pepeljara - žig se utiskuje na ivicu.

Posipač (za biber, šećer itd.) - žig se utiskuje na donji deo i poklopac.

Poslužavnik - žig se utiskuje blizu ivice dna s unutrašnje strane, na dršku i na ukras.

Prsten - žig se utiskuje na kružni deo s unutrašnje strane.

Pritiskivač - žig se utiskuje na ploče na ivici. Svi dodaci se žigošu.

Privesci - žig se utiskuje na sam privezak s unutrašnje strane. Na mali privezak žig se utiskuje na kariku, a na privezak u obliku novca - blizu ivice.

Pudrijera - žig se utiskuje na dno i poklopac.

Sat - žig se utiskuje na poklopac s unutrašnje strane. Veći sat žigoše se na vratu i kariki. Ručni sat s narukvicom žigoše se na poklopcu i na kopči od narukvice.

Slanik - žig se utiskuje na dno.

Stalak (za boce za ulje, sirće, senf itd.) - žig se utiskuje na donji deo i dršku.

Stalak za čačkalice - žig se utiskuje na glavni deo, a ako stalak ima poklopac, žig se utiskuje i na poklopac.

Stalak za čaše - žig se utiskuje na ivicu i dršku.

Stalak za cigarete - žig se utiskuje na obe strane.

Sud - žig se utiskuje na donji deo i ivicu.

Svećnjak - žig se utiskuje na stopu s unutrašnje strane, na cev i lulu.

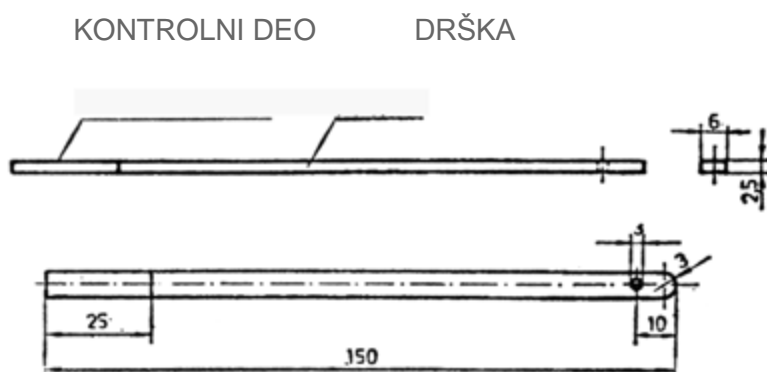
Svećnjak-polilej - žig se utiskuje na srednji deo, na svaku granu i ukras.

Tabakera - žig se utiskuje na dno i poklopac.

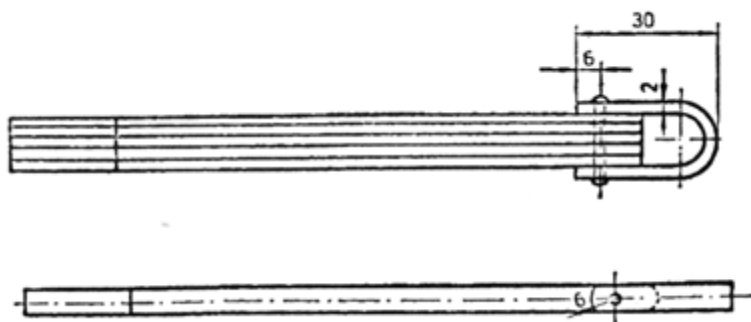
Tanjir - žig se utiskuje na spoljnu ivicu.

Ukosnica - žig se utiskuje na glavni deo s unutrašnje strane.

Upaljač - žig se utiskuje na telo upaljača i poklopac.

CRTEŽ BR. 1

CRTEŽ BR. 2